

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พุดศรีกราช ๒๕๖๕

มุ่งมั่นพัฒนา ค้นคว้าวิจัย จับใจบริการ มาตรฐานสากล

เรื่องในฉบับ

หน้า

ห้องปฏิบัติการตรวจอาหารที่มีส่วนประกอบของกัญชากัญชง กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้รับการรับรองมาตรฐานสากลแห่งแรกของประเทศไทย	2
กรมวิทย์ฯ เผยการสุ่มตรวจโอไมครอนสายพันธุ์ย่อย BA.2 ในไทย	3
กรมวิทย์ฯ จับมือ มหิดล ร่วมกันวิจัยและพัฒนานวัตกรรมตำรับยาสมุนไพรไทยที่ใช้ป้องกันหรือรักษาโรคโควิด 19	4
กรมวิทย์ฯ จับมือ สมาคมรังสีเทคนิคฯ ร่วมกันพิจารณาพิจารณาได้บริังสีในระหว่างฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษา	5
รอบรู้กรมวิทย์ฯ - ภูมิภาค	6-7
มาตรฐานหน้ากากอนามัยทางการแพทย์ใช้ครั้งเดียว	8
กรมวิทย์ฯ เผยข้อมูล “วัคซีนสลับและวัคซีนกระตุ้นเข็ม 3” ต่อสายพันธุ์โอไมครอน	9
มารู้จัก “ไกลโดอัลคาร์รอยด์” ในมันฝรั่งกัน	10
กรมวิทย์ฯ เผยยาตำรับสมุนไพรลดไข้ สามารถยับยั้งเชื้อไวรัสโควิด 19 ในหลอดทดลองได้ เตรียมศึกษาการกระตุ้นระบบภูมิคุ้มกันและความปลอดภัยก่อนนำไปใช้	11
ลุ้นรับรางวัล คำตามประจำฉบับ	11
เตือนภัยมดตะนอย ตัวน้อย พิชร้าย	12

ห้องปฏิบัติการตรวจอาหารที่มีส่วนประกอบของ กัญชา กัญชง กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้รับการรับรองมาตรฐานสากลแห่งแรกของประเทศไทย

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวว่ากรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดย สำนักคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร ในฐานะห้องปฏิบัติการอ้างอิงด้านอาหารของประเทศได้ให้บริการ และผ่านการประเมินความสามารถห้องปฏิบัติการจากสำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และได้รับการรับรองตามมาตรฐานสากล ISO/IEC 17025 : 2017 เป็นแห่งแรกของประเทศไทย ในการตรวจคุณภาพและความปลอดภัยอาหารที่มีส่วนประกอบของกัญชาหรือกัญชง ตรวจปริมาณสารสำคัญ THC (Tetrahydrocannabinol) THC content และ CBD (Cannabidiol) รวมทั้งการตรวจสารตกค้างและสารปนเปื้อน ในตัวอย่างกัญชา กัญชงสดและแห้ง ยาตำรับแผนไทย ยาสมุนไพร สารสกัดกัญชา กัญชง และน้ำมันกัญชา กัญชง

นายแพทย์ศุภกิจ กล่าวต่อไปว่าห้องปฏิบัติการสามารถรองรับความต้องการตรวจวิเคราะห์อาหารที่มีส่วนประกอบของกัญชาหรือกัญชง ในกลุ่มอาหารมากถึง 11 กลุ่ม ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ธัญชาติสำหรับอาหารเช้า ผลิตภัณฑ์ขนมอบชนิดไม่หวาน ผลิตภัณฑ์ขนมอบชนิดหวาน ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารจากเมล็ดกัญชง เครื่องดื่มจากธัญชาติ ขนมขบเคี้ยวที่มีแป้งเป็นส่วนประกอบหลัก ขนมขบเคี้ยวที่มีถั่วเป็นส่วนประกอบหลัก ผลิตภัณฑ์อิมัลชันประเภทน้ำในน้ำมันสำหรับใช้ทาหรือป้าย สลัดและผลิตภัณฑ์ทาแซนวิช ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และน้ำมันจากเมล็ดกัญชง ตามเกณฑ์คุณภาพมาตรฐานที่กำหนดในประกาศกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งเป็นอีกหนึ่งภารกิจกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ในการสนับสนุนนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงการใช้กัญชา กัญชงทางการแพทย์ ได้อย่างปลอดภัย รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้ประกอบการสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์แปรรูปจากกัญชา กัญชงทุกระดับ สร้างรายได้ให้กับเกษตรกร และเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของพืชสมุนไพรไทย กัญชา กัญชงอีกด้วย

“ผู้ประกอบการที่สนใจสามารถสอบถามข้อมูลการส่งตัวอย่างและอัตราค่าตรวจวิเคราะห์ ได้ที่ศูนย์รวมบริการ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข จ.นนทบุรี โทรศัพท์ 0 2951 0000 ต่อ 99965 และ 99968 หรือที่เว็บไซต์ <http://oss.c.dmsc.moph.go.th>” นายแพทย์ศุภกิจ กล่าว

สำนักคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร...รายงาน

บ.ก. บอกกล่าว

จดหมายข่าวฉบับนี้ มีเรื่อง กรมวิทย์ฯ เผยยาตำรับสมุนไพรลดไข้ สามารถยับยั้งเชื้อไวรัสโควิด 19 ในหลอดทดลองได้ เตรียมศึกษาการกระตุ้นระบบภูมิคุ้มกันและความปลอดภัยก่อนนำไปใช้ ห้องปฏิบัติการตรวจอาหารที่มีส่วนประกอบของกัญชา กัญชง กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้รับการรับรองมาตรฐานสากลแห่งแรกของประเทศไทย และ กรมวิทย์ฯ จับมือ สมาคมรังสีเทคนิคฯ ร่วมกันเฝ้าระวังการได้รับรังสีในระหว่างฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษา

การเตือนภัยสุขภาพฉบับนี้ มีเรื่องของ มดตะนอย ตัวน้อย พิษร้าย และ มารูจักสารไกลโดอัลคาร์รอยด์ในมันฝรั่ง เรื่องราวน่าสนใจอีกมากมาย ติดตามอ่านได้ในฉบับนี้

บรรณาธิการ

กรมวิทย์ฯ เผยการสุ่มตรวจโอไมครอนสายพันธุ์ย่อย BA.2 ในไทย ขณะนี้ยังไม่พบความแตกต่างจาก BA.1 ย้ำการตรวจด้วย RT-PCR และการตรวจคัดกรองเบื้องต้นด้วย ATK ยังสามารถตรวจได้

เมื่อวันที่ 26 ม.ค.2565 ที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พร้อมด้วย ดร.นายแพทย์อาชวินทร์ โจรจนวิวัฒน์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข ดร.นายแพทย์สุรศักดิ์เมธมหาศิริมงคล ผู้อำนวยการสถาบันชีววิทยาศาสตร์ทางการแพทย์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ แถลงข่าวการเฝ้าระวังสายพันธุ์โควิด 19 สายพันธุ์โอไมครอน BA.2 ว่าข้อมูลตั้งแต่เปิดประเทศเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2564 - 25 มกราคม 2565 ประเทศไทย ตรวจพบสายพันธุ์โอไมครอนแล้ว 12,545 ราย พบมากที่สุดที่กรุงเทพมหานคร 5,029 ราย เป็นการติดเชื้อในประเทศ 1,474 ราย, รองลงมาที่ชลบุรี 950 ราย ติดเชื้อในประเทศ 508 ราย, ภูเก็ต 777 ราย ติดเชื้อในประเทศ 103 ราย, ร้อยเอ็ด 431 ราย ติดเชื้อในประเทศทั้งหมด, สมุทรปราการ 379 ราย ติดเชื้อในประเทศ 66 ราย, สุราษฎร์ธานี 375 ราย ติดเชื้อในประเทศ 45 ราย, กาฬสินธุ์ 324 ราย ติดเชื้อในประเทศ 322 ราย, หนองคาย 264 ราย ติดเชื้อในประเทศทั้งหมด, มหาสารคาม 262 ราย ติดเชื้อในประเทศทั้งหมด และเชียงใหม่ 244 ราย ติดเชื้อในประเทศ 141 ราย

ทั้งนี้จากการสุ่มเฝ้าระวังตั้งแต่วันที่ 23 - 25 มกราคม 2565 จำนวน 1,033 ราย พบเป็นสายพันธุ์โอไมครอน 977 ราย สายพันธุ์เดลตา 56 ราย หากดูสัดส่วนของผู้ติดเชื้อที่เดินทางมาจากต่างประเทศ ขณะนี้ มีสัดส่วนการพบสายพันธุ์โอไมครอนร้อยละ 99.9 ส่วนกลุ่มผู้ติดเชื้อในประเทศมีสัดส่วนการพบสายพันธุ์โอไมครอนร้อยละ 92.3

นายแพทย์ศุภกิจ กล่าวต่ออีกว่า สำหรับประเด็นโอไมครอนสายพันธุ์ย่อย ขณะนี้ในโลกนี้มีสายพันธุ์ย่อยอยู่ 3 ตัว คือ BA.1, BA.2 และ BA.3 โดยข้อมูลที่รายงานในระบบ GISAID มี BA.1

จำนวน 420,299 ราย ขณะที่เจอ BA.2 จำนวน 10,385 ราย สายพันธุ์ที่ระบาดหลักทั่วโลก คือ BA.1 เพียงแต่มีข้อสังเกตว่า BA.2 เริ่มพบในต่างประเทศมากขึ้น ซึ่งจากการเฝ้าระวังสายพันธุ์โควิด โอไมครอน BA.2 ที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ส่งข้อมูลไปยังระบบ GISAID มีทั้งหมด 6 ราย ส่งข้อมูลตั้งแต่วันที่ 19 มกราคม 2565 ล่าสุดกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้ส่งไปเพิ่มอีก 8 ราย รวมเป็น 14 ราย ซึ่ง 8 รายหลังจะปรากฏให้เห็นในระบบอีกประมาณ 1-2 วัน ยืนยันว่ากรมตรวจพบ BA.2 ตั้งแต่วันที่ 2 มกราคม 2565 และวิเคราะห์ข้อมูลจนแน่ใจจึงรายงานเข้าไปในระบบ GISAID

สำหรับ 3 คำถามเวลามีพันธุ์ใหม่ จะแพร่เร็วไหม รุนแรงไหม หรือ หลบภูมิคุ้มกันหรือไม่ ข้อมูลของ BA.2 ณ ปัจจุบัน ยังมีข้อมูลน้อยเกินไปที่จะสรุปว่า แพร่เร็วหรือไม่ ต้องติดตามข้อมูลต่อไป และไม่ว่าจะสายพันธุ์ย่อยไหน RT-PCR และ ATK ยังสามารถตรวจได้

จากข้อมูลผู้ติดเชื้อ BA.2 จำนวน 14 ราย พบว่า เดินทางมาจากต่างประเทศ 9 ราย ติดเชื้อในประเทศ 5 ราย การติดเชื้อในประเทศมี 1 รายเสียชีวิต เป็นคุณป้าติดเชื้อที่เสียชีวิตที่อยู่ภาคใต้ อายุมากแล้วและมีโรคประจำตัว แต่ก็ยังไม่บอกไม่ได้ว่า BA.2 รุนแรงกว่า BA.1 หรือไม่ แต่ภาพรวมเราส่งข้อมูลของโอไมครอนทั้งหมดให้กรมการแพทย์ เบื้องต้นมีผู้เสียชีวิตจากโอไมครอนร้อยละ 0.1% ซึ่งอัตราการเสียชีวิตค่อนข้างต่ำ แต่รายละเอียดว่า อาการหนักแค่ไหน อย่างไร กรมการแพทย์กำลังทำรายละเอียด รวมถึงปัจจัยการฉีดวัคซีน รายละเอียดต้องรอกรมการแพทย์แถลง

“ขอย้ำว่า ในกลุ่มเสี่ยง โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุ คนที่มีโรคประจำตัว ผู้ป่วยเรื้อรัง หรือโรคอ้วน จำเป็นต้องรีบมาฉีดวัคซีนหรือรับวัคซีนเข็มกระตุ้น หากติดเชื้อ จะช่วยลดอาการรุนแรงและลดโอกาสเสียชีวิตได้” นายแพทย์ศุภกิจ กล่าว

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข...รายงาน

กรมวิทย์ฯ จับมือ มหิดล ร่วมกันวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ตำรับยาสมุนไพรไทย ที่ใช้ป้องกันหรือ รักษาโรคโควิด 19

เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ.2564 กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ร่วมกับคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จัดพิธีบันทึกความร่วมมือกันในการวิจัยและพัฒนาวัตกรรมการตำรับยาสมุนไพรไทยที่ใช้ป้องกันหรือรักษาโรคโควิด 19 โดยมี นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สัตวแพทย์หญิง วลาสิณี สักดิ์คำดวง คณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นผู้ลงนามที่ห้องประชุม 110 ชั้น 1 อาคาร 100 ปี การสาธารณสุขไทย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จ.นนทบุรี

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวถึงการร่วมมือในครั้งนี้ว่า สถาบันวิจัยสมุนไพร กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จะดำเนินการร่วมกันในการวิจัยและพัฒนาวัตกรรมการตำรับยาสมุนไพรไทยที่ใช้ป้องกันหรือรักษาโรคโควิด 19 ทั้งด้านของคุณภาพ ประสิทธิภาพ ตลอดจนศึกษาความปลอดภัยของยาตำรับในสัตว์ทดลอง โดยสถาบันวิจัยสมุนไพรมีความพร้อมทางห้องปฏิบัติการที่ดำเนินการวิจัยทดสอบตามมาตรฐานสากลทั้งในระบบ ISO/IEC 17025 : 2017 และ OECD GLP สามารถดำเนินการศึกษาวิจัยทดสอบได้ทั้งการศึกษาการต้านอักเสบ การสมานรอยแผลในเซลล์ปอด และการทดสอบความเป็นพิษในสัตว์ทดลอง ในส่วนคณะสัตวแพทยศาสตร์ ซึ่งมีความพร้อมในการพัฒนาวิธีวิเคราะห์สารสำคัญของตำรับยา ศึกษาฤทธิ์ทางชีวภาพในการควบคุมภูมิคุ้มกัน ศึกษาความสามารถในการดูดซึม และการแตกตัวด้วยแบบจำลองเนื้อเยื่อลำไส้สามมิติ (3D intestinal model) ศึกษาเภสัชจลนศาสตร์ของตำรับยา และศึกษาชีวประสิทธิผลของยา ทั้งนี้ความร่วมมือระหว่าง 2 หน่วยงาน จะช่วยส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนางานวิจัย ด้านเทคโนโลยีตำรับยาสมุนไพรไทย รวมถึงพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะด้านการวิจัยการพัฒนานวัตกรรมตำรับยาสมุนไพรไทยที่ใช้ป้องกันหรือรักษาโรคโควิด 19 และช่วยผลักดันให้เกิดการนำผลงานวิจัยหรือผลิตภัณฑ์ จากงานวิจัยที่เกิดจากความร่วมมือนี้ไปสู่การใช้ประโยชน์ทั้งเชิงพาณิชย์ เชิงนโยบาย และเชิงสาธารณะ เพื่อทำให้คนไทย มีสุขภาพดีและยกระดับ

คุณภาพชีวิตของคนไทยทั้งประเทศตามหลักการสุขภาพหนึ่งเดียว หรือ One Health Concept อันจะนำมาสู่ความมั่นคงทางสุขภาพ ช่วยเพิ่มมูลค่าของสมุนไพรไทย สร้างรายได้ให้เกษตรกร และเศรษฐกิจของประเทศ

นายแพทย์ศุภกิจ กล่าวต่ออีกว่า ระยะแรก ในปีงบประมาณ พ.ศ.2565 นี้ ทางสถาบันวิจัยสมุนไพรจะดำเนินการยื่นขอรับรองการทดสอบด้านการกักถ่ายพันธุ์ตามระบบ OECD GLP จากสำนักงานมาตรฐานห้องปฏิบัติการ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิกของ OECD ตั้งแต่ปี พ.ศ.2563 ปัจจุบัน OECD มีสมาชิก 38 ประเทศทั่วโลก ดังนั้นหากได้รับการรับรองในรายการทดสอบดังกล่าว จะเป็นการเพิ่มโอกาสการแข่งขันทางการค้าของประเทศไทย ช่วยให้ผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สุขภาพจากสมุนไพร ประหยัดค่าใช้จ่ายและลดระยะเวลาในการขึ้นทะเบียน เนื่องจากผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการทดสอบความปลอดภัยจากห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน OECD GLP แล้วสามารถนำไปขึ้นทะเบียนจำหน่ายได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศสมาชิก OECD ไม่ต้องทำการทดสอบซ้ำในต่างประเทศ ตามข้อตกลงในระบบการยอมรับข้อมูลร่วมกัน (Mutual Acceptance of Data : MAD) ซึ่งเชื่อถือได้และสามารถยอมรับได้ทั่วโลก

สถาบันวิจัยสมุนไพร... รายงาน

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จับมือ สมาคมรังสีเทคนิค ร่วมกันเฝ้าระวังการได้รับรังสีในระหว่าง ฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษา

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จับมือ สมาคมรังสีเทคนิคแห่งประเทศไทย ร่วมกันเฝ้าระวังการได้รับรังสีในระหว่างฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาจากสถาบันผู้ผลิตบัณฑิตนักรังสีเทคนิคในประเทศไทย

เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ.2564 กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ร่วมกับ สมาคมรังสีเทคนิคแห่งประเทศไทย จัดพิธีขึ้นทึกร่วมมือทางวิชาการและการวิจัย เพื่อให้มีความร่วมมือในการศึกษาวิจัย การฝึกอบรมด้านรังสีวิทยา และเฝ้าระวังการได้รับรังสีของนักศึกษาจากสถาบันการศึกษาเปิดสอนหลักสูตรรังสีเทคนิคที่ฝึกปฏิบัติงานด้านรังสีให้อยู่ในเกณฑ์ที่ปลอดภัย โดยมี นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และนายสกล อุบลฉาย นายกสมาคมรังสีเทคนิคแห่งประเทศไทย เป็นผู้ลงนาม ณ ห้องประชุม 110 ชั้น 1 อาคาร 100 ปี การสาธารณสุขไทย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จ.นนทบุรี

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวถึงความร่วมมือในครั้งนี้ว่า กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และสมาคมรังสีเทคนิคแห่งประเทศไทย ได้ตระหนักถึงความปลอดภัยของนักศึกษาจากสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนในประเทศไทย ที่เปิดสอนหลักสูตรรังสีเทคนิค เนื่องจากมีความเสี่ยงที่จะได้รับค่าปริมาณรังสีสูงเกินเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด ในระหว่างการฝึกปฏิบัติงานด้านรังสี ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพได้ ดังนั้นจึงได้มีความร่วมมือกันทั้งทางด้านวิชาการ การวิจัย และการพัฒนาบุคลากร ตั้งแต่วันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ.2569 เพื่อเฝ้าระวังการได้รับรังสีของนักศึกษา โดยสำนักรังสีและเครื่องมือแพทย์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์จะเป็นหน่วยบริการในการจัดเก็บข้อมูลจากอุปกรณ์วัดรังสีบุคคลของนักศึกษา จำนวน 4 ครั้งต่อ 1 ปีการศึกษา รายงานผลเป็นรายเดือน และจัดทำ

สรุปผลประเมินความเสี่ยงการได้รับรังสีของนักศึกษาในระยะเวลา 5 ปี ทั้งนี้หากพบว่านักศึกษาได้รับค่าปริมาณรังสีสูงเกินเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด ต้องปฏิบัติตามคำแนะนำของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

“นอกจากนี้ยังได้มีการส่งเสริมการเรียนการสอนของนักศึกษาร่วมกัน การพัฒนาและแลกเปลี่ยนบุคลากรในด้านการศึกษาและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอันตรายจากรังสี อีกทั้งทางสมาคมรังสีเทคนิคแห่งประเทศไทย จะให้การฝึกอบรม ถ่ายทอดความรู้ หรือมอบทุนการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกแก่บุคลากรของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์อีกด้วย ซึ่งความสำเร็จของการร่วมมือกันครั้งนี้จะส่งผลดีในการผลิตบัณฑิตนักรังสีเทคนิค หรือนักรังสีการแพทย์ ซึ่งพบว่ายังมีความขาดแคลนอยู่มาก โดยเฉพาะในโรงพยาบาลที่มีเครื่องมือทางรังสีที่ทันสมัย จึงต้องการนักรังสีเทคนิคในการควบคุมการใช้เครื่องมือเหล่านี้ได้อย่างถูกต้อง ปลอดภัย ทั้งต่อผู้ปฏิบัติงาน และผู้ป่วย ตลอดจนได้รับผลการตรวจวินิจฉัยที่ถูกต้อง แม่นยำ เกิดประโยชน์ต่อการรักษาผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ” นายแพทย์ศุภกิจ กล่าว

สำนักรังสีและเครื่องมือแพทย์...รายงาน

นายกรัฐมนตรียเยี่ยมชมกัญชา นำไทย สมุนไพรสร้างชาติ

พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นประธานเปิดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 18 “กัญชา นำไทยสมุนไพรสร้างชาติ” โดยมี นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พร้อมด้วย เกียรติกรหญิงศิริวรรณ ชัยสมบูรณ์พันธ์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยสมุนไพร ให้การต้อนรับการเยี่ยมชมนิทรรศการกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ร่วมจัดแสดงสายพันธุ์กัญชาไทย และนวัตกรรมผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับกัญชาทางการแพทย์ ณ รอยัลพารากอนฮอลล์ ชั้น 5 สยามพารากอน กรุงเทพฯ วันที่ 22 ธันวาคม พ.ศ.2564

เยี่ยมชมนิทรรศการห้องปฏิบัติการควบคุมคุณภาพวัคซีนและยาชีววัตถุภาครัฐ

นายอนุทิน ชาญวีรกูล รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ร่วมงานความสำเร็จการฉีดวัคซีนโควิด 19 เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ประเทศ ทะลุเป้าหมาย 100 ล้านโดส และเยี่ยมชมนิทรรศการห้องปฏิบัติการควบคุมคุณภาพวัคซีนและยาชีววัตถุภาครัฐของประเทศ (National Control Laboratory for Biological) สถาบันชีววัตถุ และการตรวจติดตามระดับแอนติบอดีต่อเชื้อ SARS-CoV-2 หลังได้รับวัคซีน โดยมี นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พร้อมด้วย นางสุภาพร ภูมิอมร ผู้อำนวยการสถาบันชีววัตถุ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ให้การต้อนรับ ณ ห้องประชุมชัชวาทินเรนทร อาคาร 3 สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข วันที่ 24 ธันวาคม พ.ศ.2564

เทศกาลปีใหม่ “จับไม่ดื่ม ดื่มไม่จับ ปลอดภัยจากโควิด 19”

นายอนุทิน ชาญวีรกูล รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข พร้อมด้วยผู้บริหารกระทรวงสาธารณสุข แถลงข่าวเรื่องชีวิตวิถีใหม่ จับช้อย่างปลอดภัย ไร้อุบัติเหตุ ช่วงเทศกาลปีใหม่ “จับไม่ดื่ม ดื่มไม่จับ ปลอดภัยจากโควิด 19” และเยี่ยมชมนิทรรศการการตรวจสอบเทียบ

ความเที่ยงตรงของเครื่องวัดปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดโดยวิธีเป่าลมหายใจ สำนักงรังสีและเครื่องมือแพทย์ และห้องปฏิบัติการอ้างอิงทางการแพทย์และสาธารณสุขที่ให้บริการตรวจวิเคราะห์ปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือด สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข โดยมี นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ให้การต้อนรับ ณ ห้องประชุมชัชวาทินเรนทร อาคาร 3 สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข วันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ.2564

ประกาศเจตนาธรรม กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ใสสะอาด ร่วมต้านทุจริต

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พร้อมด้วยผู้บริหารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ร่วมกันประกาศเจตนาธรรมไม่ทนต่อการทุจริต “กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ใสสะอาด ร่วมต้านทุจริต” (DMSc Together Against Corruption) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 พร้อมกันมอบเข็มเชิดชูเกียรติ “คนดีต้นแบบกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์” โฉวรางวัลหน่วยงานในสังกัดกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ที่มีผลคะแนนแบบตรวจการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment) ร้อยละ 100 จำนวน 8 หน่วยงาน และโล่รางวัลหน่วยงานในสังกัดกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ได้รับการประเมินองค์กรคุณธรรมต้นแบบ ที่มีผลคะแนนการประเมินตั้งแต่ 90-100 คะแนน ในปีงบประมาณ พ.ศ.2564 จำนวน 9 หน่วยงาน ณ ห้องประชุม 110 อาคาร 100 ปี การสาธารณสุขไทย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จ.นนทบุรี วันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ.2564

ลงนามคำรับรองการปฏิบัติราชการของหน่วยงานในสังกัด ประจำปีงบประมาณ 2565

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พร้อมด้วยผู้บริหารของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ทั้งส่วนกลางและศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ หน่วยงานในกำกับดูแลของรองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ร่วมลงนามคำรับรองการปฏิบัติราชการของหน่วยงานในสังกัดกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565

จัดโดย กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ในการประชุมกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ครั้งที่ 12/2564 ณ ห้องประชุม 110 อาคาร 100 ปี การสาธารณสุขไทย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จ.นนทบุรี วันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ.2564

โครงการพัฒนาทักษะทางการบริหารแห่งอนาคต กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดี
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นประธาน
เปิดโครงการพัฒนาทักษะทางการบริหาร
และบรรยายหัวข้อผู้บริหารแห่งอนาคต

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ภายใต้บริบทที่เปลี่ยนแปลง โดยมี นายแพทย์ปิยะ ศิริลักษณ์ รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์
การแพทย์ ชี้แจงหลักสูตรโครงการอบรม เพื่อให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งรองผู้อำนวยการและ
ผู้ที่เห็นควรเตรียมพร้อมทักษะทางการบริหารเข้าร่วมอบรมรูปแบบออนไซต์และออนไลน์ ณ ห้องประชุม 110 ชั้น 1 อาคาร 100 ปี การ
สาธารณสุขไทย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ วันที่ 11 มกราคม พ.ศ.2565

การพัฒนาบุคลากรภาพการสื่อสารของบุคลากรและการ เป็นพิธีกรมืออาชีพ

นายแพทย์ปิยะ ศิริลักษณ์ รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์
การแพทย์ เป็นประธานเปิดการอบรมโครงการพัฒนา
เครือข่ายประชาสัมพันธ์กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
“การพัฒนาบุคลากรภาพการสื่อสารของบุคลากรและ
การเป็นพิธีกรมืออาชีพ” เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม

ได้พัฒนาทักษะการเป็นพิธีกรไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานและส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีให้กับกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยมี อาจารย์พิศาล
อุตสาหพงษ์ อาจารย์พิเศษ วิชาวาทนิเทศมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นวิทยากรอบรมรูปแบบออนไซต์และออนไลน์ แอพพลิเคชั่นซูม
ณ ห้องประชุม 110 ชั้น 1 อาคาร 100 ปี การสาธารณสุขไทย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ วันที่ 12 มกราคม พ.ศ.2565

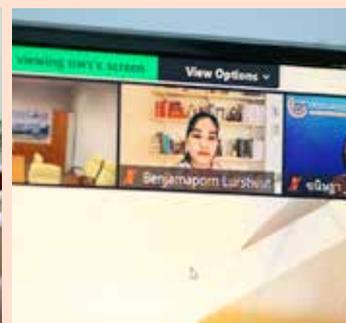
สัมมนาชี้แจงเกณฑ์ ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565

นายแพทย์พิเชฐ บัญญัติ รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นประธาน
กล่าวเปิดโครงการสัมมนาชี้แจงเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส
ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565
เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกณฑ์การประเมิน ITA และการปฏิบัติตน
ในเรื่องของความซื่อสัตย์สุจริตของบุคลากรกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ให้เกิด
ประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนที่มารับบริการ โดยมี ผู้บริหารและบุคลากร
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ทั้งส่วนกลางและศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์
เข้าร่วมสัมมนาผ่านสื่อออนไลน์โปรแกรม Zoom ณ ห้องประชุม 815 ชั้น 8
อาคาร 100 ปี การสาธารณสุขไทย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ วันที่ 13 มกราคม
พ.ศ.2565

อบรมส่งเสริมการพัฒนางานการสู่ระบบราชการ 4.0 ของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

นายแพทย์ปิยะ ศิริลักษณ์ รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นประธานเปิดโครงการอบรมส่งเสริมการพัฒนางาน
การสู่ระบบราชการ 4.0 ของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 โดยมีอาจารย์จากสำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) เป็นวิทยากรอบรมรูปแบบออนไซต์และออนไลน์ แอพพลิเคชั่นซูม
ณ ห้องประชุม 110 ชั้น 1 อาคาร 100 ปี การสาธารณสุขไทย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ วันที่ 14 มกราคม พ.ศ.2565

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

เปิดให้บริการทดสอบหน้ากากอนามัยทางการแพทย์ตามมาตรฐานของประเทศไทย (มอก.2424-2562) และมาตรฐานสากล (ASTM F2100-20)

หน้ากากอนามัยทางการแพทย์ใช้ครั้งเดียว จัดเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องมือแพทย์ โดยผู้ผลิตและผู้นำเข้าต้องได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ก่อนจำหน่าย และต้องมีประสิทธิภาพเป็นไปตามมาตรฐานของประเทศไทย (มอก.2424-2562) หรือมาตรฐานสากล (ASTM F2100-20) ซึ่งมีหัวข้อคุณลักษณะ ดังนี้

เปรียบเทียบเกณฑ์กำหนดของหน้ากากอนามัยทางการแพทย์ตามมาตรฐาน มอก. และ ASTM

คุณลักษณะ	ระดับ	มาตรฐาน มอก. 2424-2562	มาตรฐาน ASTM F2100-20
ประสิทธิภาพการกรองแบคทีเรีย (%)	ระดับที่ 1	≥ 95	≥ 95
	ระดับที่ 2	≥ 98	≥ 98
	ระดับที่ 3	≥ 98	≥ 98
ความแตกต่างของความดัน (mmH ₂ O/cm ²)	ระดับที่ 1	< 4.0	< 5.0
	ระดับที่ 2	< 5.0	< 6.0
	ระดับที่ 3	< 5.0	< 6.0
ประสิทธิภาพการกรองอนุภาคขนาด 0.1 ไมครอน (%)	ระดับที่ 1	≥ 95	≥ 95
	ระดับที่ 2	≥ 98	≥ 98
	ระดับที่ 3	≥ 98	≥ 98
ความต้านของเหลวซึมผ่านความดันต่ำสุด (mmHg)	ระดับที่ 1	80	80
	ระดับที่ 2	120	120
	ระดับที่ 3	160	160
การลามไฟ	ระดับที่ 1	CLASS 1	CLASS 1
	ระดับที่ 2	CLASS 1	CLASS 1
	ระดับที่ 3	CLASS 1	CLASS 1
การระคายเคือง	ระดับที่ 3	ต้องไม่ระคายเคืองต่อผิวหนัง	-
การแพ้ทางผิวหนัง	ระดับที่ 3	ต้องไม่เกิดการแพ้ทางผิวหนัง	-

- ระดับที่ 1 หมายถึง ใช้งานทั่วไป
- ระดับที่ 2 หมายถึง ใช้งานด้านการแพทย์ทั่วไป
- ระดับที่ 3 หมายถึง ใช้งานด้านการแพทย์ในทางศัลยกรรม

ประสิทธิภาพการกรองแบคทีเรีย

เป็นการทดสอบเพื่อแสดงถึงความสามารถในการกรองอนุภาคของแบคทีเรียที่มีความสามารถในการก่อโรค ซึ่งมีขนาดอนุภาคเฉลี่ย 3 ± 0.3 ไมครอน

ความแตกต่างของความดัน

เป็นการวัดแรงต้านในการหายใจผ่านหน้ากากอนามัย เพื่อแสดงถึงความสะดวกในการหายใจ ค่าความแตกต่างของความดันยิ่งต่ำยิ่งทำให้หายใจได้ง่าย

ประสิทธิภาพการกรองอนุภาคขนาด 0.1 ไมครอน

เป็นการทดสอบเพื่อแสดงถึงความสามารถในการกรองอนุภาคขนาด 0.1 ไมครอน

การลามไฟ

เป็นการทดสอบเพื่อประเมินความเร็วในการลามไฟ ซึ่งหน้ากากอนามัยที่มีความปลอดภัย จะต้องเป็นไฟไหม้ช้า (CLASS 1 ≥ 3.5 วินาที)

ความต้านของเหลวซึมผ่าน

เป็นการทดสอบเพื่อแสดงถึงความสามารถในการป้องกันการซึมผ่านของของเหลวจากชั้นนอกถึงชั้นในของหน้ากากอนามัย โดยใช้เลือดสังเคราะห์เป็นของเหลวในการทดสอบการซึมผ่านที่ความดัน 80 mmHg (ระดับที่ 1), 120 mmHg (ระดับที่ 2), 160 mmHg (ระดับที่ 3)

การระคายเคือง

เป็นการทดสอบเพื่อตรวจการระคายเคืองทางผิวหนังของหน้ากากอนามัย

การแพ้ทางผิวหนัง

เป็นการทดสอบเพื่อตรวจการกระตุ้นการเกิดการแพ้ทางผิวหนังของหน้ากากอนามัย

ที่มา : มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หน้ากากอนามัยใช้ครั้งเดียว มอก. 2424-2562

ติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ :

- สำนักรังสีและเครื่องมือแพทย์ กลุ่มเครื่องมือแพทย์ โทร 0 2951 0000, 0 2589 9850-8 ต่อ 99954, 99955
- สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กลุ่มสัตวทดลอง โทร 0 2951 0000, 0 2589 9850-8 ต่อ 99419, 98482

กรมวิทย์ฯ เปิดผลข้อมูล “วัคซีนสลับ และวัคซีนกระตุ้นเข็ม 3” ต่อไวรัสจริง สายพันธุ์โอมิครอน

ตามที่มีการระบาดของโรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019; COVID-19) ที่เกิดจากเชื้อไวรัสโคโรนา (Severe acute respiratory syndrome-related coronavirus-2; SARS-CoV-2) ซึ่งเป็นเชื้ออุบัติใหม่และมีการแพร่ระบาดไปทั่วโลก ในขณะเดียวกันไวรัส SARS-CoV-2 มีการปรับตัวเปลี่ยนแปลงรหัสพันธุกรรมจนเกิดการกลายพันธุ์ตลอดเวลา ทำให้มีข้อสงสัยว่าวัคซีนสลับและวัคซีนกระตุ้นเข็ม 3 จะสามารถต่อต้านไวรัสกลายพันธุ์โอมิครอนที่กำลังแพร่ระบาดอย่างมากในประเทศแอฟริกา อเมริกา ยุโรปและประเทศอื่นๆ รวมทั้งประเทศไทยได้หรือไม่ ถึงแม้จำนวนผู้ติดเชื้อไวรัสสายพันธุ์โอมิครอน จะมีจำนวนไม่มากในประเทศ แต่เนื่องจากไวรัสมีการติดเชื้อง่ายกว่าเดลตาหลายเท่า จึงทำให้คาดการณ์ว่าอนาคตประเทศไทยอาจมีการติดเชื้อสายพันธุ์โอมิครอนเป็นสายพันธุ์หลักแทนสายพันธุ์เดลตา

ปัจจุบันประเทศไทยได้เร่งฉีดวัคซีนสลับและวัคซีนกระตุ้นเข็ม 3 ให้กับประชาชนเป็นหลัก กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ร่วมกับศิริราชพยาบาลจึงได้ทำการศึกษาในเบื้องต้นเพื่อดูประสิทธิภาพของวัคซีนโควิด 19 ต่อไวรัสสายพันธุ์โอมิครอนในซีรัมของคนที่ได้รับวัคซีนสลับและวัคซีนกระตุ้นเข็ม 3 ดังนี้ กลุ่มที่ 1 ได้รับวัคซีน CoronaVac และตามด้วยวัคซีน AstraZeneca (SV-AZ) กลุ่มที่ 2 ได้รับ วัคซีน AstraZeneca 2 เข็ม (AZ+AZ) กลุ่มที่ 3 ได้รับวัคซีน Comirnaty 2 เข็ม (Pf-Pf) กลุ่มที่ 4 ได้รับวัคซีน CoronaVac และตามด้วยวัคซีน Comirnaty (SV-Pf) กลุ่มที่ 5 ได้รับวัคซีน AstraZeneca และตามด้วยวัคซีน Comirnaty (AZ-Pf) กลุ่มที่ 6 ได้รับวัคซีน Sinovac 2 เข็มและกระตุ้นเข็ม 3 ด้วยวัคซีน AstraZeneca (SV-SV-AZ) กลุ่มที่ 7 ได้รับวัคซีน Sinovac 2 เข็มและกระตุ้นเข็ม 3 ด้วยวัคซีน Comirnaty (SV-SV-Pf) และกลุ่มที่ 8 ได้รับวัคซีนกลุ่มที่ 2 กระตุ้นเข็ม 3 ด้วยวัคซีน Comirnaty (AZ-AZ-Pf) โดยการทดสอบจะใช้ไวรัสจริงสายพันธุ์โอมิครอน ที่แยกได้จากผู้ติดเชื้อในประเทศ นำมาเพาะแยกเชื้อในห้องชีววิทยาระดับ 3 และทดสอบโดยวิธีมาตรฐานคือวิธี Plaque Reduction Neutralization Test (PRNT) เพื่อหาค่าที่ไวรัสโอมิครอนถูกทำลาย 50% (Neutralizing Titer 50%, NT50) โดยแอนติบอดีหรือภูมิคุ้มกันที่เกิดขึ้นหลังฉีดวัคซีน ผลการศึกษาใน 8 กลุ่ม อาสาสมัครกลุ่มละ 10 คน เปรียบเทียบผลการต่อต้านไวรัสเดลตากับไวรัสโอมิครอน ในกลุ่มที่ 1 SV+AZ กลุ่มที่ 2 AZ+AZ กลุ่มที่ 3 Pf+Pf กลุ่มที่ 4 SV+Pf กลุ่มที่ 5 AZ-Pf กลุ่มที่ 6 SV-SV-AZ กลุ่มที่ 7 SV-SV-Pf และกลุ่มที่ 8 AZ-AZ-Pf พบว่าระดับภูมิคุ้มกันในกลุ่มต่างๆ หลังการได้รับวัคซีนต่อเชื้อไวรัส SARS-CoV-2 สายพันธุ์โอมิครอน มีค่าเฉลี่ยระดับภูมิคุ้มกัน

ที่สามารถลบล้างฤทธิ์ไวรัสสายพันธุ์โอมิครอนเทียบกับไวรัสสายพันธุ์เดลตา ดังแสดงในแผนภูมิ

ผลการศึกษาการให้วัคซีน 2 เข็มในกลุ่มที่ได้รับวัคซีน SV-AZ, AZ-AZ และ Pf-Pf หลังเข็ม 2 นาน 2 สัปดาห์ ยกเว้นกลุ่ม Pf-Pf นาน 3-4 สัปดาห์ พบว่าภูมิคุ้มกันแบบลบล้างฤทธิ์สายพันธุ์โอมิครอนลดลงอย่างมากเมื่อเทียบกับภูมิคุ้มกันแบบลบล้างฤทธิ์สายพันธุ์เดลตา ซึ่งจะเห็นได้ว่ากลุ่มที่ฉีดวัคซีน 2 เข็มภูมิคุ้มกันที่เกิดขึ้นไม่เพียงพอต่อการป้องกันการติดเชื้อไวรัสสายพันธุ์โอมิครอนได้ และเมื่อเทียบผลของอาสาสมัครที่ได้รับวัคซีนกระตุ้นเข็ม 3 แบบสลับ พบว่า กลุ่มที่ได้รับวัคซีน SV-SV-AZ, SV-SV-Pf และ AZ-AZ-Pf หลังเข็ม 3 นาน 2 สัปดาห์ ถึงแม้ว่าจะพบภูมิคุ้มกันลบล้างฤทธิ์สายพันธุ์โอมิครอนลดลงบ้างแต่ยังถือว่าอยู่ในระดับที่สูง แสดงว่าการได้รับวัคซีน เข็ม 3 กลุ่ม SV-SV-Pf, AZ-AZ-Pf และ SV-SV-AZ ภูมิคุ้มกันที่เกิดขึ้นสามารถป้องกันไวรัสสายพันธุ์โอมิครอนได้ดี อย่างไรก็ตามวัคซีนทุกสูตรยังช่วยลดความรุนแรงและการเสียชีวิตของผู้ป่วยทุกสายพันธุ์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จะติดตามภูมิคุ้มกันหลังเข็ม 3 ต่อไป เนื่องจากยังมีความจำเป็นสำหรับเข็มกระตุ้น (booster dose) เพื่อสร้างความมั่นใจต่อการใช้วัคซีนสลับและการฉีดกระตุ้นเข็ม 3 ในประเทศ ซึ่งจะเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการให้วัคซีนที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพสูงสุดแก่ประชาชนต่อไป

สถาบันชีววัตถุ ... รายงาน

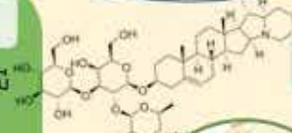

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
Department of Medical Sciences

มารู้จัก “ไกลโคอัลคาลอยด์” ในมันฝรั่งกัน

ไกลโคอัลคาลอยด์ (GAs) คือ....

สารกลุ่มไกลโคอัลคาลอยด์เป็นชื่อเรียกของกุ่มสารเคมีที่มีโครงสร้างประกอบด้วยส่วนของสเตียรอยด์อะไกลโคไซด์และสายโซ่โพลีเอทเธอร์ไกลิโคไซด์ เช่น α -solanine, α -chaconine, α -solasanine, α -solanine, α -tomatine และ α -dehydrotomatine พบแตกต่างกันในพืชแต่ละชนิด

แหล่งที่พบ

มันฝรั่ง
 α -solanine, α -chaconine

มะเขือม่วง
 α -solasanine, α -solanine

มะเขือเทศ
 α -tomatine, α -dehydrotomatine

GAs ในมันฝรั่งเกิดได้อย่างไร

GAs เกิดขึ้นหลังกระบวนการเก็บเกี่ยว เกิดการทำ greening ภายใต้แสงมีวัตถุประสงค์เพื่อให้หัวพันธุ์มันฝรั่งมีความแข็งแรง ทนทานต่อการทำลายของโรค แต่การเก็บรักษามันฝรั่งให้อยู่ภายใต้แสงก็ทำให้เกิดกระบวนการผลิตสารชนิดนี้ได้

GAs พบมากที่ส่วนไหน??

GAs อันตรายอย่างไร

คลื่นไส้ อาเจียน

ปวดท้อง ท้องเสีย

มึนงง อ่อนล้า

หายใจเร็ว ความดันเลือดต่ำ

ในบางรายอาจเสียชีวิตได้

! GAs ไม่ถูกทำลายเมื่อนำไปประกอบอาหาร

เคล็ดลับน่ารู้

- ✓ ซื้อมันฝรั่งเฉพาะจำนวนที่ต้องการเพื่อหลีกเลี่ยงการเก็บในระยะเวลานาน
- ✓ เก็บหัวมันฝรั่งโดยห่อด้วยกระดาษสีน้ำตาลในที่แห้ง เย็น และไกลจากแสง
- ✓ ปอกผิวก่อนการนำไปปรุงอาหาร
- ✗ ไม่รับประทานมันฝรั่งที่มีเปลือกสีเขียวหรือเริ่มมีรากงอกที่หัวมันฝรั่ง หากจำเป็น ให้กำจัดราก ตา และปอกผิวให้ลึกมากกว่า 2 มิลลิเมตร
- ✗ ไม่รับประทานมันฝรั่งที่มีรสขม

สำนักคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
<http://www.bqsf.dmsc.moph.go.th/>

@Food_safety

กรมวิทย์ฯ เผยยาคำรับสมุนไพรลดไอ้ สามารถยับยั้งเชื้อไวรัสโควิด 19 ในหลอดทดลองได้ เตรียมศึกษาการกระตุ้นระบบภูมิคุ้มกัน และความปลอดภัยก่อนนำไปใช้

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เปิดเผยว่า จากกรณีที่มีกระแสความต้องการใช้สมุนไพร เช่น ยาคำรับห้าราก และยาคำรับประสะเปราะใหญ่ เพื่อใช้ในการช่วยรักษาหรือบรรเทาอาการจากการติดเชื้อโควิด 19 อย่างต่อเนื่องนั้น กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยสถาบันวิจัยสมุนไพร และสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข ได้ศึกษาฤทธิ์ต้านเชื้อไวรัสโควิด 19 สายพันธุ์เดลตา ของยาคำรับห้าราก และยาคำรับประสะเปราะใหญ่ ซึ่งได้รับอนุเคราะห์ตำรับจากสมาคมเวชกรรมไทย โดยนำสารสกัดยาคำรับทั้ง 2 ในขนาดที่ไม่มีความเป็นพิษในเซลล์เพาะเลี้ยงมาบ่มกับเชื้อไวรัสในหลอดทดลอง และนำเชื้อไวรัสไปทดสอบในเซลล์เพาะเลี้ยง ผลการทดสอบเบื้องต้นพบว่า ยาคำรับห้ารากที่สกัดด้วยน้ำ มีค่าการยับยั้งเชื้อไวรัสโควิด 19 สายพันธุ์เดลตา ร้อยละ 96.23 ที่ความเข้มข้น 10 มก./มล.

ส่วนยาคำรับประสะเปราะใหญ่ที่สกัดด้วยน้ำ มีค่าการยับยั้งเชื้อไวรัสโควิด 19 สายพันธุ์เดลตา ร้อยละ 76.56 ที่ความเข้มข้น 10 มก./มล. ยาคำรับประสะเปราะใหญ่ ที่ทำการสกัดด้วยตัวทำละลายที่เป็นแอลกอฮอล์ที่มีความเข้มข้นร้อยละ 50 มีค่าการยับยั้งเชื้อไวรัสโควิด 19 สายพันธุ์เดลตา ร้อยละ 88.70 ที่ความเข้มข้น 2.5 มก./มล.

อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวต่ออีกว่า ตำรับยาห้าราก ตำรับประสะเปราะใหญ่ จัดอยู่ในกลุ่มยาแก้ไข้ ที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศใช้ในบัญชียาจากสมุนไพรที่มีการใช้ตามองค์ความรู้ดั้งเดิมในบัญชียาหลักแห่งชาติ ปัจจุบันประชาชนสามารถหาซื้อยาคำรับทั้ง 2 มารับประทานเองได้ ตามอาการของโรค และควรรับประทานตามข้อบ่งใช้และขนาดที่ระบุตามรายละเอียดในบัญชียาหลักแห่งชาติ ส่วนการนำไปใช้สำหรับรักษาโรคโควิด 19 ควรรอผลการศึกษาวินิจฉัยให้แน่ชัดเสียก่อน เพื่อความปลอดภัย ขณะนี้กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์จะเร่งวิจัยและพัฒนาสมุนไพรทั้ง 2 ตำรับ ทั้งในด้านการศึกษาการกระตุ้นระบบภูมิคุ้มกันก่อนการติดเชื้อไวรัส ฤทธิ์และกลไกการออกฤทธิ์ในการต้านการติดเชื้อไวรัส ตลอดจนศึกษาความปลอดภัยของยาคำรับ เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนการใช้ยาสมุนไพรสำหรับใช้เป็นยารักษาโรคโควิด 19 ต่อไป

สถาบันวิจัยสมุนไพร
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข...รายงาน

คำถาม สารไกลโคอัลลอยด์ (GAs) พบมากในส่วนใดของมันฝรั่ง และมีอันตรายต่อผู้บริโภคอย่างไร

กรุณาส่งคำตอบ พร้อมระบุชื่อที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ของท่านที่สามารถติดต่อได้ ส่งมายัง ฝ่ายประชาสัมพันธ์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000 หรือทาง อีเมล prdmisc@dmsc.mail.go.th หรือ โทรสาร 0 2591 1707 หรือ ส่งเข้ามาที่กล่องข้อความ ในเฟซบุ๊กกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

ลุ้นรางวัล กระเป๋าน้ำ จำนวน 20 รางวัล (หมดเขตส่งคำตอบลุ้นรางวัลภายในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2565) ประกาศรายชื่อผู้โชคดี ในจดหมายข่าว กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ฉบับเดือนเมษายน พ.ศ.2565

เฉลยคำตอบ และรายชื่อผู้โชคดีประจำเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2564 (ของรางวัลกระเป๋าน้ำดื่ม)

คำถาม วิธีการกำจัดแมลงกระเบื้องทำได้อย่างไร **ตอบ** เตรียมน้ำละลายผงซักฟอกใส่ภาชนะ นำไปวางไว้ใต้หลอดไฟนอกบ้าน หรือฉีดพ่นสารเคมีกำจัดแมลงตามบริเวณแหล่งเกาะพักแหล่งเพาะพันธุ์นอกบ้าน

- #### รายชื่อผู้โชคดี
คุณพรณิษา ศรีกันชัย	คุณกัญญาวี คำมูล
คุณหทัยทิพย์ ญาณะ	คุณณอม รักชิตานนท์
คุณสุชาดา สุริยวรรณ	คุณสุวรรณา ฉัตรสุวรรณ
คุณปิยปาลณ ดวงแสนจันทร์	คุณปณัฐดา ต๊ะพันธ์
คุณณัฐวลัญช์ หลักมาก	คุณญาณกวี นवलม
คุณอารี รุ่งเอนก	คุณศิริดา เนตรินทร์
คุณพรณภัส กันธิมา	คุณณัฐธาดา พาลี
คุณสิงหา หน่อแก้ว	คุณวัชร ทองขาว
คุณพัชรีภรณ์ เงินมาก	คุณนันทพร ศุภพลธร
คุณกัญญาวี คำมูล	คุณศรัญญา เครือบุญมา

เตือนภัย มดตะนอย ตัวน้อย พิชัยภัย

จากการที่มีรายงานข่าวพบผู้ถูกมดตะนอยต่อยเข้าที่ขา และเกิดอาการแพ้พิษอย่างหนัก ผื่นขึ้น ใต้ตาบวมปวด ต้องส่งโรงพยาบาลเป็นการด่วน ซึ่งแพทย์ได้ทำการรักษาและรอดอาการอย่างใกล้ชิดนั้น

เดือนประชาชนระมัดระวังการถูกมดตะนอยต่อย เพราะอาจทำให้เกิดอาการแพ้อย่างรุนแรงได้ โดยควรหลีกเลี่ยงไม่เข้าไปอยู่ใกล้เมื่อพบเห็นมดชนิดนี้ ซึ่งลักษณะของมดตะนอยนั้น เป็นมดขนาดใหญ่ ลำตัวยาวประมาณ 1 เซนติเมตร มีสีดำปนน้ำตาล เหลือง ออกยาวกว้างลักษณะเป็นรูปไข่รี ส่วนท้องรูปไข่เล็ก ปลายแหลมโค้ง มีเหล็กในอยู่ที่ปลายท้อง มักพบทำรังอยู่ในต้นไม้ใหญ่ที่ตายแล้ว เช่น ต้นกำมู หากินบนต้นไม้และพื้นดิน ใกล้เคียง กินเนื้อเป็นอาหาร

เมื่อมดตะนอยต่อยเหยื่อ จะทำการปล่อยน้ำพิษจากต่อมพิษที่อยู่ภายในท้องผ่านเหล็กใน ผู้ถูกต่อยจะเจ็บปวดคล้ายถูกผึ้งต่อยบริเวณที่ถูกต่อยจะมีอาการบวมแดงและคันมาก ในรายที่มีอาการแพ้พิษจากแมลงจะมีผื่นขึ้นตามลำตัว ตามด้วยอาการหายใจลำบาก อึดอัด แน่นหน้าอก เนื่องจากหลอดลมตีบตัน

รวมทั้งความดันโลหิตลดลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งจะเป็นอันตรายมาก หากไม่ได้รับการรักษาอย่างทันที่ โดยระยะเวลาในการแสดงอาการจะต่างกันออกไปตามสภาพร่างกายของผู้ถูกต่อย

ถ้าถูกกัดหรือต่อย ให้รักษาความสะอาดบริเวณบาดแผล ถ้ารู้สึกปวดให้รับประทานยาแก้ปวดได้ แต่ถ้ารู้สึกมีอาการแพ้รุนแรง เช่น แน่นหน้าอก หายใจไม่ออก ให้รีบไปพบแพทย์ทันทีเพราะอาจเกิดการช็อคจนถึงอาจเสียชีวิตได้

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข ...รายงาน

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
88/7 ซอยติวานนท์ 14 ถนนติวานนท์
อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตเลขที่ 22/2552
ไปรษณีย์กระทรวงสาธารณสุข

เสนอแนะ ดิชม หรือ
ส่งบทความลงตีพิมพ์ ส่งมาได้
กองบรรณาธิการ
ฝ่ายประชาสัมพันธ์
สำนักงานเลขานุการกรม
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
ถนนติวานนท์ อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี 11000
โทร. 0-2951-0000 ต่อ 99081
โทรสาร 0-2951-0312
E mail: prdmsc@dmsc.mail.go.th
www.dmsc.moph.go.th
www.dmscsmarlifeblog.com
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

ที่ปรึกษา อธิบดี รองอธิบดี ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ ผู้อำนวยการสำนัก / สถาบัน / ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ กองบรรณาธิการ
วิระวิทย์ อินทริง, วชิพร แดงอุทัย, พีรยุทธ คันทะชมภู, จงกล เงินมาก, ธีระพล ดีโสภา, สรพล สิ้นเจริญรุ่ง, สุรินทร์ สุขสุมิตร, สุวรรณ โพธิ์มา,
กิตติพร อิงคินันท์, เพชรนภา ดั่งวงจาด